

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 140. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211094272480/facsimile.pdf (tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

mulige læsere en forklaring. Men han tilfører, at han ikke var gal, da han skrev bogen, blot for præst.

Borlänge Tidende anonyme anmeldelse (29.11.1899) indledes med det dictum, at »mere forvirret Bog mindes vi ikke lenger at have læst. Når til gidskaben føjes den »merkelige Retskrivnings«, kan kritikeren ikke gøre andet end at overhale *Syner* til de få, der kan få mening i gidskaben. Anderledes forstående er Sophus Clausen, der i en samlede anmeldelse i Illustreret Tidende (28.1.1900) betegner *Syner* som en underlig bog, men han mener, at man må vente sig meget af »den Mand, der vil kende alle Kræfter og al Musik i Verden».

Så er velkommen i digerelageret af en indviet mester fik Hjortø trods alt.

5. Temaer i forfatterskabet

Oluf Friis skriver i sin og Frits Johansens bog, *Knud Hjortø*, 1926, at dennes tre første bøger danner en optakt til det egentlige forfatterskab. Her præsenteres de emner og lokaliteter, der udfoldes i de senere, betydelige værker. Det drejer sig id op over *Syner* om *Hjemme fra øen*, 1901 og *Knif*, 1902. Den anden bog tager hjemstavnstemmer op, inspireret af Johs. V. Jensens *Himmesandfolk*, 1898. Den lokale og fortrolige verden er her ramme om et kærlighedsdrama, hvor alle de farlige og eruptive sjæelige kræfter, som *Syner* har vidne om, folder sig ud i drab og selvmord. Hjorts har selv udtrykt det sådan: »Hvor var det velgorende oven på den kosmiske svr at kunne med den velkendte hilleverden oppe fra Nord-sjælland« (afslørt hos Friis og Johansen s. 21).

I *Knif* skifter scenen til hovedstaden, hvor bondestudenten Henrik Stendal fører sig frem som meningmager med en vis genenslagskraft. Som en Johs. V. Jensen-sk vildmand fra det danske våben gor han op med tidens lumre salonkultur for at få luftet ud – som bondepolitikerne året før ved systemskiftet drømte om.

I disse tre begynderbøger slår Hjortø en rekke temaer an, der forbinderes og udvikles mere i den følgende, omfattende række af bøger. Størkest og mest personligt står Hjortøs indsigt i det

